

Sytuacja w kraju robi się coraz bardziej gorąca. Na izbach przyjęć, w szpitalach - maseczki, kombinezony i respiratory to produkty, których pożądamy wszyscy. Staramy się wesprzeć służbę zdrowia, przekazując najczęściej pomoc finansową. Ufamy, iż specjaliści najlepiej wiedzą, jak należy te środki rozplanować.

LOKALNIE

Nadleśnictwo Jarocin przekazało z funduszu na cele społecznie użyteczne kwotę 2 tys. zł Szpitalowi Powiatowemu w Jarocinie oraz 3 tys. zł dla Szpitala Miejskiego im. J. Strusia w Poznaniu. Niestety kwoty te nie mogły być już w tym momencie znaczniejsze, gdyż nasza firma w ciągu 2019 roku wielokrotnie wspierała różne instytucje, organizacje, stowarzyszenia i fundacje, tym samym wyczerpując możliwości większego wsparcia.

REGIONALNIE

W ramach solidarności społecznej i w poczuciu odpowiedzialności za dobro nas wszystkich Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu przekazała 130 tysięcy złotych na pomoc dla wielkopolskich szpitali. Walka z pandemią COVID-19 jest szczególnie trudnym wyzwaniem dla wszystkich pracodawców, pracowników, a w szczególności dla systemu ochrony zdrowia. Odpowiadając na apel Szpitala Miejskiego im. J. Strusia w Poznaniu, poznańska dyrekcja razem z Drużyną Szpiku przekazała respirator i środki ochrony osobistej dla lekarzy oraz pielęgniarek. Sprzęt wart prawie 100 tysięcy złotych dotarł już na ul. Szwajcarską. Zakupiliśmy także 5 tysięcy maseczek i pompy infuzyjne (czekamy na ich dostawę). Zapewniamy, że niebawem trafią do wielkopolskich policjantów i służb medycznych.

PONADREGIONALNIE

W odpowiedzi na inicjatywę ministra środowiska, Lasy Państwowe przekazały 2 mln zł wsparcia dla służb medycznych walczących z koronawirusem SARS-CoV-2. Po konsultacji z Dyrekcją Generalną jednostki organizacyjne Lasów Państwowych przeznaczają te środki na pomoc szpitalom na obszarze ich działania, m.in. na zakup respiratorów. „W tym trudnym dla nas wszystkich czasie epidemii każda okazana pomoc jest dużym wsparciem. Za dwa miliony złotych można zakupić szereg potrzebnych teraz środków do

LASY PAŃSTWOWE WSPIERAJĄ PAŃSTWO

Dwa miliony złotych na walkę z pandemią koronawirusa

Pomoc z poznańskiej dyrekcji LP

ratowania zdrowia i życia. Polska służba zdrowia codziennie walczy o ludzkie życie. Dziękuję wszystkim, którzy włączają się w walkę z epidemią” – podkreśla minister środowiska Michał Woś. Udzielenie wsparcia finansowego przez jednostki organizacyjne Lasów Państwowych na zwalczanie epidemii możliwe jest bez rezygnacji z realizacji zadań w zakresie gospodarki leśnej.

Ponadto Lasy Państwowe zgłaszają swoją gotowość do dalszej pomocy, poprzez udostępnienie ośrodków wypoczynkowo-szkoleniowych, znajdujących się na terenie jednostek organizacyjnych PGL LP. Jest to akt wsparcia i solidarności leśników, bo zawsze działamy i służymy dla lasu oraz dla ludzi. Jeśli zajdzie taka konieczność, osoby kierowane na kwarantannę w związku z zagrożeniem zakażeniem koronawirusem będą mogły być kierowane np. do Leśnego Ośrodka Edukacyjnego im. red. Andrzeja Zalewskiego w Jedlni-Letnisku czy Leśnego Ośrodka Szkoleniowego w Puszczykowie. Na ten cel mogą być przeznaczane również inne obiekty, np. Nadleśnictwo Poddębice z RDLP Łódź przekazało staroście nieużywany już 300-metrowy budynek, w którym bezpiecznie może przebywać jednocześnie dziewięć osób objętych kwarantanną.

Regionalna Dyrekcja LP w Olsztynie już przekazała 50 tys. zł miejscowej Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej na zakup masek, gogli i kombinezonów ochronnych.

Blisko 100 tys. zł od nadleśnictw nadzorowanych przez radomską RDLP trafi m.in. do przekształconych w zakazne Radomskiego Szpitala Specjalistycznego im. dr. Tytusa Chałubińskiego i Powiatowego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Starachowicach oraz szpitali w Staszowie i Włoszczowie.

Dolnośląskie nadleśnictwa sfinansują zakup przyłbic ochronnych, maseczek i kombinezonów dla personelu Powiatowego Centrum Medycznego w Brzegu Dolnym, szpitali w Lwówku Śląskim, a szpital w Żąbkowicach Śląskich otrzyma urządzenie do dezynfekcji ambulansów.

Łódzcy leśnicy prześlą ponad 250 tys. zł pięciu szpitalom w regionie z przeznaczeniem na zakup aparatury do testów genetycznych, rentgenodiagnostyki oraz ultrasonografii, jak i środków ochrony osobistej lekarzy i pielęgniarek.

Kolejne 120 tys. zł prześle RDLP Szczecinek, wspierając m.in. Szpital Wojewódzki im. Mikołaja Kopernika w Koszalinie.

Nadleśnictwa z terenu lubelskiej

Przekazany nowy sprzęt

RDLP oraz lokalne Stowarzyszenie „Leśnicy dla Polski” sfinansują zakup urządzeń do dezynfekcji i sterylizacji, potrzebnych medykom i pacjentom szpitali zakaźnych w Tomaszowie Lubelskim i Puławach.

Niezależnie od pomocy finansowej dla szpitali, leśnicy angażują się również w inne formy pomocy. RDLP Gdańsk i działające w niej związki zawodowe, poza 80 tys. zł przekazanych szpitalom w Gdyni, Wejherowie i Kościerzynie, ogłosiły konkurs wśród pracowników pomorskich nadleśnictw na oddawanie jak największej ilości krwi dla potrzebujących w okresie od 27 marca do 10 kwietnia.

Dolnośląscy leśnicy pomagają jednostkom wojskowym, które w ramach walki z pandemią zostały wysłane do ochrony przejść granicznych, przekazując im drewno opałowe i kupując artykuły spożywcze. RDLP w Toruniu poza wsparciem szpitali, sfinansuje też zakup masek ochronnych i środków dezynfekcyjnych dla żołnierzy 8. Kujawsko-Pomorskiej Brygady Wojsk Obrony Terytorialnej, wspierających służby medyczne.

Zestawił: **WoJak**

Zaczerpnięto: Nadleśnictwo Jarocin, <http://www.lasy.gov.pl/pl/kontakt/dyrekcja-generalna-lp>, <https://www.poznan.lasy.gov.pl/aktualności>

Janusz
Gogolkiewicz
NADLEŚNICZY
NADLEŚNICTWA
JAROCIN

Drodzy Czytelnicy!

Od wczoraj (od poniedziałku 20 kwietnia) możemy już oddychać pełną piersią wśród leśnych ostępów. I to bez maseczek i wszelakich innych sztucznych barier! Po wielotygodniowym przebywaniu przez większość czasu w zamkniętych przestrzeniach głębokie hausty świeżego leśnego powietrza, ciepłe promienie słoneczne i odgłosy przyrody z pewnością będą zastrzykiem, nie tylko witaminy D i endorfin. Długi leśny spacer ukołuje skołotane nerwy.

Do pełni szczęścia nam leśnikom brakuje tylko wiosennych opadów. Co chwilę bombardują nas zatrważające dane i prognozy. Przez cały kwiecień ubiegłego roku spadło 2,5 mm deszczu. Styczeń tego roku okazał się najsuchszy w historii prowadzonych pomiarów. Do 20 kwietnia tego roku mieliśmy 1,5 mm opadów na metr kwadratowy. W ostatnich 3 dniach wilgotność ściółki spadała już poniżej wartości 10%. Widmo kolejnego roku suszy jest faktem, dlatego zagrożenie pożarowe w lesie już teraz jest olbrzymie. Apelujemy o szczególną ostrożność podczas leśnych spacerów i reagowanie na przypadki nieodpowiedzialnego obchodzenia się z ogniem, niedopałkami czy pozostawianiu w lesie szkła. Korzystajmy z lasu i chrońmy go!

KALENDARIUM kwiecień/maj 2020

- 22 kwietnia - Dzień Ziemi,
- 24 kwietnia - Dzień Zwierząt Laboratoryjnych,
- 25 kwietnia - Międzynarodowy Dzień Świadomości Zagrożenia Hałasem,
- 5 maja - Światowy Dzień Ochrony Środowiska Naturalnego, Leśnika i Drzewiarza,
- 12 maja - Światowy Dzień Ptaków Wędrowniczych,
- 15 maja - XI Święto Polskiej Niezapominajki,
- 21 maja - Dzień Strażaka,
- 22 maja - Międzynarodowy Dzień Różnorodności Biologicznej, Dzień Praw Zwierząt,
- 24 maja - Europejski Dzień Parków Narodowych; obchodzony w rocznicę utworzenia pierwszego parku narodowego w Europie. Najstarszym europejskim parkiem narodowym jest szwedzki park narodowy Sarek utworzony w 1909 r.,
- 26 maja - Dzień Matki.

Zestawił: **WoJak**

AKTUALNOŚCI

ZMIANY W MINISTERSTWIE

Prezydent RP Andrzej Duda 5 marca powołał Michała Piotra Wosia na urząd Ministra Środowiska.

GŁOSUJ NA LEŚNE BUDYNKI

Leśniczówka Chudaczewko w szczyneckim Nadleśnictwie Sławno otrzymała nominację do finału XXIV edycji Ogólnopolskiego Konkursu „Modernizacja Roku & Budowa XXI”. To nie jest jedyny obiekt zarządzany przez Lasy Państwowe, który bierze udział w tym konkursie. O nagrodę walczą także Centrum Promocji Drewna zlokalizowane w leśnictwie Jata (Nadleśnictwo Łuków). O przyznaniu nagrody decyduje liczba głosów uzyskanych w głosowaniu internetowym. Dlatego zachęcamy do oddania swojego głosu na Centrum Promocji Drewna. Wystarczy kliknąć na link umieszczony w nazwie konkursu. Swoją głos oddasz na <http://www.modernizacja roku.org.pl/pl>. (LP)

RUSZYŁA TRANSMISJA Z GNIAZDA BOCIANÓW CZARNYCH

Bociany czarne, które można obserwować podczas transmisji online, już wylądowały w gnieździe „Dąb 2”. Para pojawiła się w gnieździe 7 kwietnia. Wprawdzie nie jest znana historia tych ptaków, gdyż nie mają obrączek, ale wygląda na to, że dobrze znają gniazdo oraz jego otoczenie. Leśnicy i ornitology wypowiali pod kątem założenia kamery dwa miejsca gniazdowania bocianów czarnych w województwie łódzkim. W każdej z lokalizacji zainstalowały kamery z funkcją podczuwania. Materiał wideo znajdziesz na <https://youtu.be/nW5BsJfORUC>. (LP)

LEŚNA OFERTA ON-LINE DLA NAJMŁODSZYCH

Leśnicy przygotowali specjalną niespodziankę dla najmłodszych. Umilając im czas czytając bajkę o przygodach leśniczego Piątka. Akcję czytaniem pierwszego rozdziału książki Pawła Wakulę rozpoczęła Agata Duda, pierwsza dama RP. Za nami już IX rozdziałów. Chcesz nas zobaczyć i posłuchać - zjrzij tutaj: <https://www.youtube.com/watch?v=PLBbKNhOC08W90iwiVvzyK3mKcITFAZf>. (LP)

CERTYFIKATY FSC I PEFC W POZNAŃSKIEJ DYREKCJI UTRZYMANIA

Gospodarka leśna w Lasach Państwowych prowadzona jest zgodnie z zasadami: zachowania trwałości lasów, zrównoważonego rozwoju i ochrony przyrody. Potwierdzają to przyznane Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu międzynarodowe certyfikaty. W tym roku w biurze RDLP w Poznaniu oraz w wybranych nadleśnictwach na terenie naszej dyrekcji przeprowadzono audyt FSC i PEFC. Kontrola wykazała, iż leśnicy w naszym regionie promują, i co ważne, wdrażają w swojej pracy proekologiczne metody hodowli lasu. (RDLP Poznań) Opr. WoJak

Lasy Państwowe dla branży drzewnej

Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe funkcjonuje jako przedsiębiorca i współpracuje z przedsiębiorcami - zakładami usług leśnych i odbiorcami drewna. Wspólnie z Państwem, naszymi partnerami, tworzymy i ponosimy odpowiedzialność za bardzo ważny dla polskiej gospodarki sektor leśno-drzewny.

Nie ma wątpliwości, że z powodu pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 zarówno jako obywatele, jak i przedsiębiorcy, znaleźliśmy się w sytuacji, która dla wielu jest najpoważniejszym kryzysem, jakiego doświadczali dotąd w swoim życiu. „Globalna wioska”, która w różnych wymiarach przynosiła wszystkim wiele korzyści, tym razem okazała się katalizatorem ogromnego zagrożenia. Podobnie jak inni, stawiając o dzień czoła wyzwaniu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego i ekonomicznego naszym pracownikom oraz organizacji, dostrzegamy, że kluczową obecnie sprawą dla przetrwania i zachowania zdolności do działania, gdy rynek wróci do normy, jest zapewnienie płynności finansowej. Dlatego Lasy Państwowe intensywnie pracują nad nowymi rozwiązaniami, a część już wdrożyły.

Pragniemy zapewnić, że wszystkie postulaty przemysłu drzewnego kierowane zarówno do PGL LP, jak i resortów odpowiedzialnych za gospodarkę oraz ochronę zasobów naturalnych, są wnikliwie analizowane, a wprowadzone już i planowane działania zmierzają do wypracowania dla branży leśno-drzewnej pakietu rozwiązań łagodzącego w możliwym stopniu skutki tego kryzysu. Lasy Państwowe działają w określonych, ustawowych ramach prawnych i spoczywają na nich szczególne obowiązki w zakresie prowadzenia trwałego zrównoważonej gospodarki leśnej, realizowanej z własnych przychodów. Pomimo tego jesteśmy otwarci na wszelkie możliwe prawne rozwiązania, które mogą okazać się skuteczne w stabilizowaniu rynku i jak najszybszym przywróceniu aktyw-

ności gospodarczej.

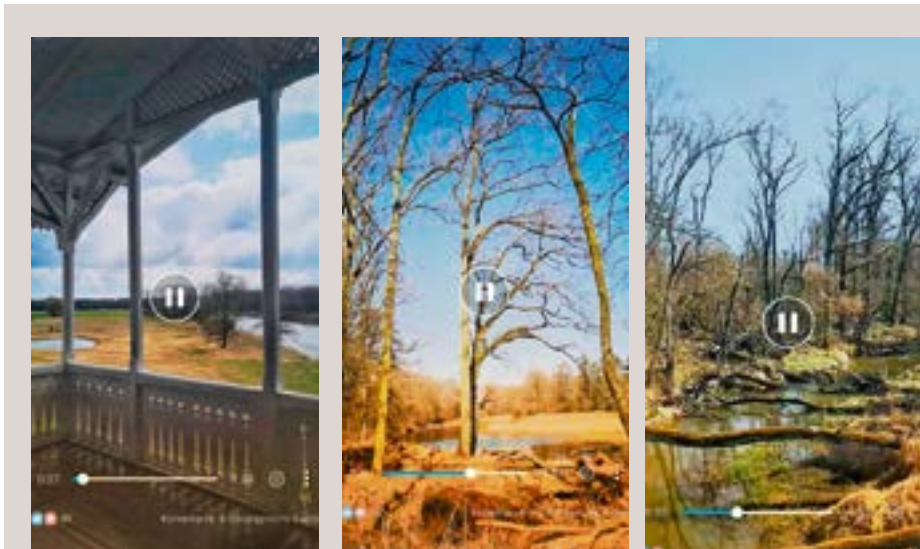
Jak informowaliśmy wcześniej, mieliśmy nadzieję, że prace legislacyjne nad rządową „Tarczą antykryzysową” przyniosą zmiany powszechnie obowiązujących przepisów, dzięki którym będziemy mogli zrealizować Państwa postulat, w szczególności:

- odstąpić od naliczania ustawowych odsetek w wysokości 4,5 proc. za okres od 31. dnia, liczonego od dnia wydania drewna i doręczenia faktury do dnia terminu płatności dla LP. Przypominamy, że Lasy Państwowe wydłużyły już maksymalny termin płatności do 90 dni, mimo że ustawowy maksymalny termin płatności wynosi 60 dni;
- odstąpić od naliczania ustawowych odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych w wysokości 11,5 proc.;
- odstąpić od naliczania rekompensat w wysokości 40/70/100 euro za koszty dochodzenia należności wynikające z opóźnienia w zapłacie faktury.

W związku z informacjami o tworzeniu kolejnej „Tarczy antykryzysowej”, mającej wprowadzić dalsze ułatwienia dla przedsiębiorców, apelujemy do Państwa o dalsze zgłaszanie tych propozycji w procesie legislacyjnym. Ze strony LP takie postulaty również zostały przekazane administracji rządowej. PGL LP w trybie natychmiastowym dostosuje się do rozwiązań ustawowych, które zostaną przyjęte przez Parlament RP i podpisane przez Prezydenta RP.

Niezależnie od tego, Lasy Państwowe w ramach istniejących możliwości już wdrożyły lub planują następujące działania:

- wyraziliśmy zgodę na zmiany harmonogramów odbioru drewna, polegające na przesunięciu mas drewna do odbioru na późniejsze terminy. Zważywszy na trudny dzień do przewidzenia rozwój sytuacji w II kwartale br., LP dopuszczają przesunięcia terminów odbioru drewna w taki sposób, aby umowy sprzedaży z PL-D zostały zrealizowane w całości do końca 2020 r., a umowy z e-drewna systemowego do końca I półrocza, z kroczącymi terminami wydłużenia w obu przypadkach. Wymóg realizacji wykonania 80 proc. umowy przed końcem przedostatniego miesiąca jej obowiązywania zostanie skorygowany w trakcie realizacji umów.
- korekty harmonogramów nie będą powodowały obowiązku zapłaty kar umownych, pod warunkiem wykonania skorygowanego harmonogramu. Jednocześnie w przypadku zawieszenia odbioru drewna przypadającego w harmonogramach na II kwartał br. (wszyscy liczymy, że sytuacja kryzysowa w tej skali nie potrwa dłużej), zaprzestujemy naliczania kar umownych za ten okres. Nie będzie on również brany pod uwagę przy rozliczaniu kar umownych na koniec obowiązywania umowy. Przedsiębiorcy, którzy potrzebują dokonać w tym zakresie korekt, powinni kontaktować się w celu uzgodnienia treści zmian w harmonogramach bezpośrednio z jednostkami organizacyjnymi LP wykonującymi poszczególne umowy sprzedaży drewna.
- wprowadzimy korekty do obowiązujących obecnie naliczania kar umownych za niezrealizowanie umów. Kary umowne zostaną znacząco obniżone.

W dziwnych czasach przyszło nam żyć...

Jak to jest - nie trzeba wojny, a wystarczy coś, wirus, który ma 60-140 nm, aby zastrzążyć cały świat? Jeden nanometr to 0,000 000 001 metra. Przerazające prawda? Jest jednak światelko w tunelu! My - Ty i ja - możemy go pokonać. Nie musimy iść na wojnę, nie musimy walczyć, z nikim się bić. Naszą bronią jest świadomość i podejmowane przez nas kroki. Wystarczy ograniczyć kontakt z ludźmi, stosować się do zaleceń i nie wychodzić z domu.

Proste prawdy? Jednocześnie bardzo trudne... Mamy wiosnę, co prawda troszkę kapryśną, ale niebawem zrobi się ciepłej. Chętnie wyszlibyśmy na spacer, np. do lasu, ale może jednak przez jakiś czas go sobie odpuścimy... Las poczeka, nie ucieknie, serio!

Ale zaraz, zaraz, jak to - bez lasu moż-

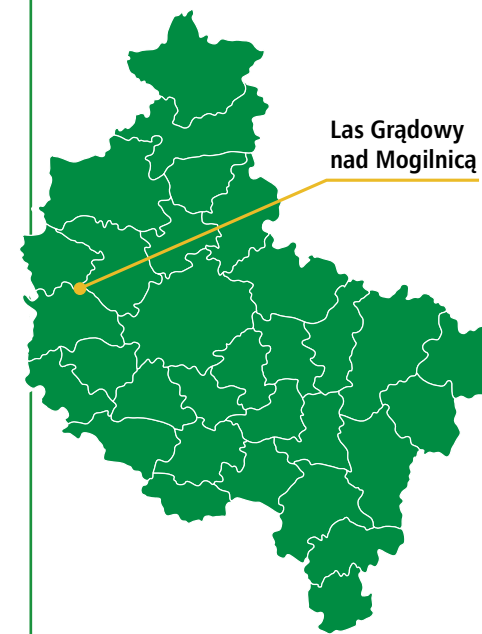
na żyć? No nie da się! To prawda. Dlatego przenieśliśmy jego częścią do sieci, by trafiła na ekrany waszych smartphonów, tabletów, komputerów i różnej maści urządzeń elektronicznych. Na fb Nadleśnictwa Jarocin publikujemy krótkie (bardzo krótkie) „nieme” filmy z lasu. Dlaczego „nieme”? Ponieważ nie ma tam żadnego zbędnego komentarza, tylko odgłosy budzącej się do życia przyrody.

Jednego dnia jesteśmy nad brzegiem Lutyni, wsluchując się w żurawi klanger, innego płyniemy promem Nikodemem, a jeszcze kiedyś indziej słyszemy śpiew skowronka. Filmy opatrzone są hasztagiem #dlaspokojności, czyli tym, co nam teraz jest najbardziej potrzebne. Wytrzymajmy jeszcze chwilę, abyśmy wszyscy, wspólnie mogli cieszyć się sobą i lasem.

Tymczasem zapraszamy do lasu na fb!

ZIELONE PERŁY WIELKOPOLSKI

Las Grądowy nad Mogilnicą

Na dzisiejszym spotkaniu zapraszam Państwa w okolice lasów Nadleśnictwa Pniewy. Wybieramy się około 2,5 km na południe od miejscowości Pniewy. Sam rezerwat zlokalizowany jest w centrum niewielkiego kompleksu leśnego, liczącego ok 190 ha.

Rezerwat o obecnej powierzchni 7,35 ha, ustanowiono w 1959 roku. Jego zadaniem ochronnym jest zachowanie wielogatunkowego i wielopiętrowego lasu liściastego o charakterze naturalnym wraz ze stanowiskiem lilii złotogłów (*Lilium martagon*). Drzewostan grądowy tworzą tu takie gatunki jak: dąb szypułkowy, buk, grab, lipa drobnolistna, klon jawor, klon pospolity, wiąz szypułkowy, wiąz polny, sosna, mdrzew i świerk.

Okolo 90 proc. rezerwatu stanowią płaty ładu środkowoeuropejskiego. W piętrze górnym spotkamy głównie ponad stuletnie dęby szypułkowe, a sporadycznie również sosnę zwyczajną. W piętrze dolnym króluje grab, z pojedynczymi krzewami leszczyny. W runie mnogo od gatunków zielnych m.in.: podagrycznik pospolity, czyszciec leśny, gwiazdnica wielokwiatowa i gajowiec żółty.

Niewielką część na północny rezerwatu stanowi fragment ładu wiązowo-jesionowego. To dwupiętrowy drzewostan z górującym dębem szypułkowym oraz występującymi w drugim piętrze: wiązem szypułkowym, wiązem pospolitym, olchą czarną i jesionem wyniosłym. W centralnej części tego obszaru wytworzył się fragment olsu porzeczkowego. Florę rezerwatu tworzy 119 gatunków roślin naczyniowych z lilią złotogłową na czele. Świat zwierząt zamieszkały jest przez ptaki gnieźdzące się w licznych dziuplach m.in. dzięcioła średniego, muchofówkę małą i puszczyka.

Opr. WoJak

Źródła: „Leśne rezerwaty przyrody województwa wielkopolskiego” Poznań 2016, <https://pniewy.poznan.lasy.gov.pl/rezerwaty-przyrody>

KRASZONE PRZEZ NATURĘ

Gniazdo czajki

wydłużone. Jaja sowy są okrągłe jak pileczki, a u ptaków gniazdujących na skalistych klifach nadmorskich – stożkowane, czajki żyjące na naszych łąkach mają jaja gruszkowate.

Skorupa jaja zbudowana jest z kryształów wapiennych. Prawdopodobnie jaja pierwotnych ptaków były białe, a zabarwienie ich skorupki pojawiło się w toku ewolucji, jako forma ochrony przed drapieżnikami. Jeśli ich barwy dobrze zlewają się z otoczeniem, jest szansa, że przetrwają okres wysiadywania. Kolor skorupki jaja zależy od wzajemnej proporcji znajdujących się w niej dwóch barwników – niebieskozielonej oocyjaniny i rdzawoczerwonej protoporfiryny. W skorupkach białych jaj nie ma żadnego barwnika. Jaja perkozów po złożeniu są białe, ale szybko stają się bezowe pod wpływem substancji chemicznych powstających z gnijących roślin, z których zbudowane jest ich pływające gniazdo.

Jaja gatunków ptaków budujących gniazda całkowicie zamknięte oraz ukryte w dziuplach

Jednak najczęściej z tą nazwą kojarzymy jajka ptaków. Zawierają surowce odżywcze, które pozwalają na rozwój zarodka bez jego kontaktu z organizmem macierzystym oraz zewnętrznymi źródłami pożywienia. W trakcie rozwoju zarodka zmniejsza się ilość zgromadzonego w nim żółtka, a stopniowo powiększa się komora powietrzna. Zarodek oddycha przez pory, które są w skorupce. Staje się ona coraz cieńsza, bo zawarte w niej wapno zostaje wbudowane w szkielet zarodka.

Jaja ptaków nazywane są arcydziełami natury. Różnią się od siebie wielkością, kształtem, ubarwieniem i wzorami na skorupce. Jajka kolibrów mają wielkość małego ziarna grochu i wagę zaledwie jednego grama. Jajo strusia ma 15 - 20 cm długości i waży 1,5 - 2 kg. Stanowi to jednak tylko 2% masy ciała dorosłego ptaka, co w królestwie ptaków jest wielkością najmniejszą. Nie wszystkie jaja są owalne, ich skorupy mają różne kształty, od niemal okrągłych po silnie

lub norach mają ubarwienie białe (sowy, dzięcioły i zimorodek), niebieskie (mucholówka żałobna, pleszka) lub białe ze skąpym czerwonym nakrapianiem (sikory, świstunki czy strzyżyki). W tych trudno dostępnych miejscach jaja są stosunkowo bezpieczne, niewidoczne z zewnątrz i nie ma potrzeby ich maskowania. W gniazdach otwartych, zwłaszcza budowanych na ziemi, jaja mają ubarwienie ciemne, zbliżone do podłoża, na którym leżą, a plamisty rysunek dobrze chroni je przed wzrokiem drapieżników. Z pewnością przekonał się o tym każdy, kto na wiosennej łące, nie porożniętej jeszcze trawą, próbował odnaleźć gniazdo czajki. Jaja ptaków, które budują gniazda w formie miseczek, usadowionych na drzewach lub krzewach, są pokryte siecią ciemnych kropek, plamek lub kresiek. Powstałe wzory imitują plamy gałęzi i liści w chwilach, kiedy rodzice muszą oddalić się od swoich gniazd.

Prawdziwym mistrzem w maskowaniu swoich jaj jest kukułka, która słynie z tego, że podru-

ca swoje jaja do gniazd innych ptaków, pozostawiając im trud wychowania swojego potomstwa. Samica kukułki zwykle składa swoje jajko w gnieździe tego gatunku ptaków, przez który sama została wychowana. Najczęściej są to gniazda kopciuszka, świergotka, pliszki i innych gatunków drobnych ptaków owadożernych. Chociaż nie zmienia jego wielkości, potrafi tak dobrać kolor i wzór, że gospodarze gniazda zostają wprowadzeni w błąd i przyjmują podrzutka. Pisklę kukułki natychmiast po wykluciu, kiedy jeszcze jest gołe i ślepe, wyrzuca z gniazda jaja i pisklęta przybranych rodziców. Od tego momentu zjada cały pokarm przynoszony do gniazda przez jego gospodarzy. Zjawisko pasożytnictwa lęgowego występuje u około stu gatunków ptaków, także wśród ptaków morskich, kaczki edredonowej i helmiatki.

W kręgach naszej kultury jajko jest obecne przede wszystkim w tradycji wielkanocnej i kojarzy się z nowym życiem. Chcę podziwiania różnorodności i pięk-

na ptasich jaj skłania niektórych ludzi do ich kolekcjonowania. Największe zbiory liczą nawet po kilkaset tysięcy sztuk. Zjawisko to było szczególnie silne w XIX i na początku XX wieku. Prawdziwym miłośnikiem przyrody największą radość powinno sprawiać obserwowanie przejawów jej życia w naturze.

Wacław Adamiak

JAJKA KOLIBRÓW MAJĄ WIELKOŚĆ MAŁEGO ZIARNA GROCHU I WAGĘ ZALEDWIE 1 GRAMA. JAJA STRUSIA MA 15 - 20 CM DŁUGOŚCI I WAŻY 1,5 - 2 KG.

100-lecie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu - rys historyczny

DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE. „POZNAŃCZYCY”

Dyrekcja powołana została na mocy Rozporządzenia Ministerstwa byłej Dzielniczy Pruskiej, naczelnego organu polskiej administracji na terenie byłego zaboru pruskiego. Podpis złożony pod rozporządzeniem przez ministra Władysława Seydę zapoczątkował stworzenie państwowej administracji leśnej na tym terenie. Był to etap przejściowy, do chwili włączenia tych ziem w skład państwa polskiego, co nastąpiło z dniem 1 grudnia 1922 r. Dodamy tylko, że tym samym aktem prawnym na terenie byłego zaboru pruskiego powołano także dyrekcje: toruńską, bydgoską i gdańską. Organem wykonawczym do spraw leśnych na całym wymienionym obszarze była Sekcja Leśnictwa w Departamencie Rolnictwa i Dóbr Państwowych. Jej nadzorcą mianowano Antoniego Pacyńskiego, od 1925 r. naczelnika Fundacji Kórnickiej. Siedziba dyrekcji znajdowała się wówczas na ul. Gołęziej w Poznaniu (budynek dzisiejszego Urzędu Miasta). Na pierwszego dyrektora poznańskiej dyrekcji lasów mianowano w 1920 r. Kazimierza Chrzanowskiego. W 1925 r. dyrekcja została przeniesiona do gmachu byłego hotelu „Polonia”, a stanowisko dyrektora objął Władysław Grzegorzewski.

W chwili utworzenia dyrekcji poznańskiej obszar objętych przez nią lasów państwowych wynosił 199,6 tys. ha, a w 1923 r. został powiększony do 219,9 tys. ha. Stanowiło to 43,3 % ogólnej powierzchni leśnej województwa. Do pionierów polskiego leśnictwa w Wielkim Księstwie Poznańskim zalicza się nadleśniczych dóbr miłosławskich: Eugeniusza Ronkę i Filipa Skoraczewskiego oraz Józefa Rivolego, nadleśniczego dóbr kórnickich. W 1920 r. poznańska dyrekcja podzielona została na 4 okręgi inspekcyjne skupiające 18 nadleśnictw. Pierwszy okręg inspekcyjny został przydzielony dyrektorowi Chrzanowskiemu. Okręg ten położony był blisko Poznania i obejmował tylko 2 nadleśnictwa: Zielonkę i Czeszewo. To drugie obecnie funkcjonuje jako leśnictwo w Nadleśnictwie Jarocin, gdzie znajduje się Ośrodek Edukacji Leśnej „Centrum Zarządzania Łęgami”.

Tworząca się administracja musiała sprostać wielu przeciwnościom natury organizacyjnej, jak i gospodarczej. Zaniedbania lat poprzednich doprowadziły w latach 1922-1924 do największej w historii poznańskiej dyrekcji lasów, gradacji szkodliwych owadów na obszarze Puszczy Noteckiej. Zniszczeniu uległo wówczas około 80% starodrzewia, a szkody spowodowane żerem sówki choinówki w niektórych nadnoteckich nadleśnictwach niwelowane były aż do 1939 r. Lata 1924-1925 przyniosły duże zmiany powierzchniowe. Poznańska dyrekcja dzieliła się wówczas na 27 nadleśnictw, a jej granice obejmowały praktycznie całą Wielkopolskę. W 1932 r. następcą Władysława Grzegorzewskiego został Teofil Lorkiewicz, zarządzał on dyrekcją poznańską do wybuchu II wojny światowej. Rok 1932 przyniósł także ze sobą kolejne istotne zmiany terytorialne. Zlikwidowana dyrekcja bydgoska została podzielona pomiędzy dyrekcje poznańską i toruńską. Obszar dyrekcji poznańskiej rozciągnął się wówczas na jej północnych rubieżach aż za Bory Tucholskie, łukiem od Świecia nad

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu obchodzi w 2020 roku jubileusz 100-lecia istnienia. Dzisiejszy wizerunek zawdzięcza swej odpowiedniczce, powołanej 31 stycznia 1920 r. Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu.

Szkic budynku RDLP w Poznaniu przy ul. Gajowej

Wisłą przez Tucholę i Chojnice do granicy polsko-niemieckiej, zwiększając jej powierzchnię do 375,6 tys. ha. Pod koniec dwudziestolecia międzywojennego, w 1938 r. nastąpiła jeszcze jedna zmiana granic dyrekcji, a dotyczyła tym razem lasów w całym kraju. Według nowego podziału administracyjnego poznańska dyrekcja została podzielona na 52 nadleśnictwa oraz 3 inne jednostki pozostające w zarządzie dyrekcji.

„DARZ BÓR” PO POZNAŃSKU

Inicjatorem i pomysłodawcą polskiego powitania leśników i myśliwych „Darz Bór” był inż. Stanisław Wyrwiński, inspektor w Dyrekcji Lasów w Poznaniu oraz trzeci z kolei, po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, nadleśniczy Nadleśnictwa Państwowego Wanda w latach 1923-1927 (obecnie Przedbórow). Chęć zintegrowania wszystkich polskich leśników zaowocowała napisaniem wiersza „Hasło Leśników Polskich”. „Darz bór” do melodii Pierwszej Brygady usłyszeli po raz pierwszy polscy leśnicy, uczestnicy Walnego Zjazdu Leśników Wielkopolski i Pomorza, który odbył się na przełomie października i listopada 1920 r. (31.10/ 1.11 1920 r.).

Dyrekcję Lasów Państwowych w Poznaniu zaczęto organizować jeszcze w czasie oblężenia Twierdzy Poznań przez wojska sowieckie w lutym 1945 r. Pierwszym powojennym organizatorem

dyrektorem był Zygmunt Pohl, nominowany na to stanowisko 19 stycznia 1945 r. W tym też roku siedzibą dyrekcji poznańskiej stał się gmach przy ul. Gajowej 8/10. Według mapy przeglądowej lasów państwowych okręgu poznańskiego z końca 1948 r. w skład tego okręgu wchodziło 67 nadleśnictw, 1 nadleśnictwo doświadczalne i 1 park narodowy (Ludwikowo - późniejszy Wielkopolski Park Narodowy). Pierwsze ośrodki szkolące lub doszkalające przyszłych leśniczych poprzez różnego rodzaju kursy zaczęły funkcjonować na terenie poznańskiej dyrekcji w początkowych latach powojennych. W Margoninie reaktywowano przedwojenną szkołę leśną. Pierwszymi jej absolwentami byli w większości uczniowie z przedwojennej Publicznej Szkoły Leśnej w Krotoszynie, którym dane było przeżyć wojnę. Również w tym czasie powstało liceum leśne w Goraju, prowadzące kursy dla przyszłych leśniczych. W poznańskim Okręgowym Zarządzie Lasów Państwowych według stanu na dzień 1.10.1959 r. istniało już 78 samodzielnych nadleśnictw oraz 1 zespół nadleśnictw w Kaliszu z ośmioma nadleśnictwami, który zniesiono w 1960 r. Po różnych korektach liczba ta ostatecznie wyniosła 78 nadleśnictw, 9 zespołów składnic i 1 ośrodek transportu leśnego. W kolejnych latach liczba składnic spadła do 5, a jako nowe utworzono ośrodek remontowo-budowlany oraz szkołę zadrzewie-

niową. Dyrektorami poznańskiej dyrekcji w tym okresie byli: Bronisław Mikstacki (1960-1961) oraz Jan Bartkowski (1962-1971). Czas ten można uznać za najbardziej spokojny i ustabilizowany w całym okresie powojennym, gdyż nie ukazał się w tych latach ani jeden akt prawny, naruszający strukturę organizacyjną lasów państwowych. Z chwilą przekształcenia Lasów Państwowych w organizację gospodarczą weszły one w nowy etap długofalowych przekształceń organizacyjnych. W tym czasie zwiększyła się rola dyrektora Naczelnego Zarządu Lasów Państwowych. Ponadto przekształcono NZLP z jednostki budżetowej w przedsiębiorstwo państwowe na pełnym rozrachunku gospodarczym. Kolejnym krokiem na niższym szczeblu było komasowanie nadleśnictw, zespołów składnic i ośrodków remontowo-budowlanych. Do końca 1979 r. liczba jednostek terenowych LP zmniejszyła się z 1128 do 464, w tym nadleśnictw do 373. Do gruntownych zmian doszło w 1975 r., kiedy dokonano nowego podziału administracyjnego kraju na 49 województw. W skład okręgu poznańskiego weszły 4 województwa z liczbą 21 nadleśnictw. W 1975 roku zmniejszono również liczbę okręgowych zarządów LP z 17 do 10. Okręg poznański został połączony z zielonogórskim z siedzibą w Poznaniu, ale nie było to zwyczajne połączenie dwóch sąsiadujących ze sobą jednostek organizacyjnych. Granice nowych, powiększonych okręgów wykreślone zostały na mapie w sposób zupełnie dowolny i wydawać by się mogło, że nieprzemysłany. W rezultacie z okręgu poznańskiego odłączono całą południowo-wschodnią część z Kołosem, Koninem, Turkiem, Kaliszem oraz Kępem i przyłączono ją do OZLP w Łodzi, a nadgraniczny południowy pas z Ostrowem i Rawiczem włączono do OZLP we Wrocławiu. Decyzje w sprawie komasacji okręgów zapadły na szczeblu ponadresortowym. Pomysł ten okazał się zupełnie niepotrzebny i szkodliwy. Wkrótce zmiany te zamiast usprawnić pracę, utrudniały ją. Trudności spowodowały kolejne zmiany w dopiero co wprowadzonych nowych podziałach administracyjnych lasów państwowych.

Obecna forma organizacyjno-prawna Lasów Państwowych została ostatecznie ukształtowana ustawą z dnia 28 września 1991 r. o lasach, która w życie weszła 1 stycznia 1992 r. Akt ten, którego zakres oddziaływania obejmował lasy wszystkich form własności lasów utrwalił rolę Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w zarządzaniu lasami państwowymi. Na podstawie zapisów nowej ustawy przekształcono Naczelny Zarząd Lasów Państwowych w Dyrekcję Generalną Lasów Państwowych, a okręgowe zarządy Lasów Państwowych w Regionalne Dyrekcje Lasów Państwowych. W 1995 r. Regionalna Dyrekcja LP w Poznaniu podzielona była na 26 nadleśnictw. W tym czasie dyrektorami dyrekcji poznańskiej byli kolejno: Janusz Bielecki (1984-1990), Adam Osiński (1991-1992) a od 1992 roku do 2016 funkcję tę sprawował Piotr Grygier. Od 5 stycznia 2016 r. dyrektorem RDLP w Poznaniu jest Tomasz Markiewicz, a w skład dyrekcji wchodzi 25 nadleśnictw.

Joanna Cichońska

Dodatkowe informacje zaczerpnięto z „Kalendarium obchodów Jubileuszu 100-lecia RDLP w Poznaniu”